

ПОДЕМ АД
ВИНАГИ • НАВСЯКЪДЕ • ВЪВ ВСИЧКО

5300 Габрово, ул. „Ген. Николов“, тел.: 21021, телекс: 67507, факс: 23498

Габровци са пестеливи и предпочитат сигурността

ОБЕДИНЕНА
КЛОН ГАБРОВО

БЪЛГАРСКА
БАНКА АД

ул. „Раичо Каролов“ 1, директор ☎ 2-55-04, централа 2-19-71, факс 2-38-31

Народната представителка Веселина Рашеева пред „Габрово ДНЕС“: Беров излъга за всичко, което обеща на бедния българин

Разглеждането на законопроекта за държавния бюджет за 1993 година е на днешен ред в Народното събрание. Излишно е да се обяснява изключителната важност на този закон за всеки гражданин. От начина, по който ще се извърши разпределението на приходите на държавата в различните отрасли - управление, икономика, социална сфера, национална сигурност и пр., зависи днешното и утрешно развитие на страната, зависи колко по-бедни или по-богати ще бъдем. Бюджетът на една страна е всъщност лицето на правителството ѝ, огледалото на неговата политика.

През изтеклата 1992 година най-яръстната критика срещу правителството на СДС беше за това, че политиката му не била достатъчно социално ориентирана, че разходите от бюджета за пенсии, здравеопазване, образование и пр. били крайно недостатъчни и социалната цена на прехода била много висока. Настояваше се за „защитна налявка“, т.е. за по-големи разходи от бюджета за социални цели. Именно в името на левия завой беше свалено правителството на Филип Димитров. Правителството на проф. Беров дойде с обещанието да даде повече за социалнослабите слоеве на населението, за болните,

за учащите се и най-важното - да компенсира 90 % растящата инфлация. Предложеният Закон за бюджета за 1993 година обаче показва съвършено различна картина. За да стане тя ясна, се налага известна съпоставка на цифрите. В бюджета за 1992 година разходите за заплати, стипендии, издръжка на здравните заведения, училищата и културата бяха 40 % от всички разходи. В сега предлагания бюджет тези разходи са 26.4 %. Специално дельта на разходите за пенсии при растящата инфлация спада съответно от 32.1% на 23.8%. > 3

Бюджетът

Министерството на финансите ни отпраща към законодателя

Във вторник кметът на града, заместник-кметът Антонов и депутатката Веселина Рашеева бяха в Министерството на финансите във връзка с бюджета. Основното, което искаме да оборим като засегната община, е методиката, според която са избрани критериите за субсидиране. Нашето настояване е за допълнителни критерии, които да отразяват социалното и икономическо състояние в общината. Според предложението по тази методика бюджет се явява дефицит от 57 млн. лева. Допълнително ще трябва да се дадат 45 милиона за заплати по ГИМС № 71. Даването на заплатите би означавало да се намали с близо 6 млн.

лева веществената издръжка, т.е. тя да отиде на нивото на миналогодишната, че и по-надолу. В сегашното икономическо състояние на общината, и не само на нашата, специалистите смятат за нелогичен оня показател, според който размерът на субсидията е пропорционален на размера на собствените приходи.

МФ е казало на габровските представители, че ако имаме идеи за допълнителни критерии, можем да ги внесем в парламентарната зала чрез нашия депутат. А внесането можело да стане между първото и второто четене на проектозакона за бюджета. **Бояна ПЕНЧЕВА**

Габровските фирми не останаха незабелязани в Пловдив

Открият в началото на седмицата традиционен международен панаир на стоки за широко потребление, машини и технологии за тяхното производство - „ПРОЛЕТ-93“ в Пловдив, онагледени в търсенето на разнообразни пътища към българския пазар. Изложиха своите стоки на

около 52 000 квадратни метра изложбена площ, 500 български и 457 чуждестранни фирми от 36 страни за пореден път експлоатираха предоставената от пловдивското изложение възможност за непосредствени контакти и обмен на информация.

Отделно от тях в рамките на панаира се въписаха и специализираните изложби „Туризъм, спорт и свободно време“, „Хранителни стоки, > 2

ASTEL - 3 LTD

Габрово ул. „Николаевска“ 10, тел. 3-91-52, 2-74-54, факс 2-06-24

Проектиране, производство и монтаж
в всички материали
алуминиева дограма
в осем основни цвята

Предпочела смъртта пред безчестието

На 5 май, рано сутринта г-жа Теодора Стефанова, директор на габровската Стокова борса е скочила от прозорец на административната сграда на бившия „Текстилмаш“. Тя е оставила предсмъртни писма до близките си, в които са обяснени мотивите за самоубийството ѝ. Заведено е следствие и причините тепърва ще се изясняват. Засега се знае само, че нечестен бизнесмен е злоупотребил с доверието на стоковата борса и ѝ е нанесъл значителни материални щети. Г-жа Стефанова не е могла да понесе удара върху авторитета на борсата и без лично тя да е виновна е предпочела смъртта пред безчестието. Полицията издирва виновника.

„Реституцията ни прави двойни инвалиди“

И „Искам надомна работа за инвалидите“ бе изписано на плакатите, носени от членове на Дружеството на инвалидите в мирния им протест пред кметството на града. За да поставят своите искания и наболяли проблеми пред общинското ръководство, те използват факта, че дните от 3 до 9 април са обявени за общоевропейска седмица за борба срещу дискриминацията на инвалидите. Повечето от тях работят в трудово-производителна кооперация „Дружба“ и положението им в момента е плачевно. Собствениците на сградата са завели дело срещу кооперацията и искат обезщетение от 375 000 лв и месечен наем 47 000 лв. Не се оспорват техните > 3

Десислава - пред международни изпитания

И на последния пролетен турнир по спортна стрелба с пневматично оръжие нашата млада надежда Десислава Димитрова, възпитаничка на габровската школа с треньор Д. Стойкова, по най-категоричен начин потвърди отличните си качества. От учащите 180 състезатели и състезателки от всички възрастови групи при девойките Десислава зае първото място с 385 точки. Другите наши представителки - В. Стоянова и деветата, а Р. Стоянова - четиринадесета. За предстоящата балканиада през юни в Букурещ Десислава ще участва в трите дисциплини - 40 изстрела с пневматична пушка, 60 изстрела лежешком и 3x20 изстрела с М/К пушка. Има сериозно предложение да участва от 7 до 17 юни в Милано в третата и четвъртата световна купа. Една прекрасна възможност за утвърждаване и покриване на квота за олимпийските игри през 1996 година.

През август тя ще вземе участие и в европейското първенство в Бърно. **Иван ХУБАНОВ**

THE CHOICE OF A NEW GENERATION
PEPSI КИП-91
Габрово
оторизиран
дистрибутор
на
PEPSICO
за Габровски
регион
За контакти и заявки: ☎ 2-07-50, 3-01-74

„Сега бремето пада върху габровци“

- казва г-н Ботьо Бараков, който дари на художествената галерия в Габрово творби на изкуството за над 3 000 000 лева.

Г-н Бараков, вие винаги сте били сред хората на изкуството, културата и науката. Защо непременно търсате приятелство с тях?
- Аз не съм ги търсил - те сами идваха при мен. В живота е така: без да очакваш, откриваш себе си в някой друг човек, бил той писател или музикант. Всички творци имат

задачата да облагодирват човешката душа. За мене изкуството е една религия. То учи хората на добро. Ако не прави това, то не е изкуство. Затова аз дружах с такива хора и поддържах идеята си, че „Корабът на изкуствата“, който беше най-голямата ми идея, ще послужи на тази религия.
- Но не са ли Ви казвали още тогава, че това е една утопия, отнесена работа, фантастика?
- Имаше и такива хора, които я смятаха > 5

В новия фирмен магазин на ТПК „Безалкохолни напитки“ на ъгъла на улиците „Хр. Смирненски“ и „Патр. Евтимий“ (между пл. Гарата и Колелото) **ЩЕ НАМЕРИТЕ НА НАЙ-ДОСТЪПНИ ЦЕНИ:**

- цялата гама газирани безалкохолни напитки на основата на минерална вода, производство на кооперацията
- концентрати
- натурална минерална вода „Шипково“

ЗА ПО-ГОЛЕМИ КОЛИЧЕСТВА - ☎ 2-30-46, тел./факс 2-44-78

Кметът пое негативите на „Етъра“

Не отричам, че има грешки, щом съдът го е доказал, и съм съгласен да понесем отрицателните последици, казва кметът и с тези думи седна „на чисто“ на кръглата маса по проблемите на АЕК „Етъра“. Затрудненията да тръгнат най-после нещата след проточилите се година трудово-правни спорове идват от друго. Синдикатите в лицето на г-н Агов и г-н Султанов напомнят, че кръглата маса за пер-

спективата на музейния комплекс има още ръбове за изглаждане: ръководството на „Етъра“ не е изпълнило съдебното решение и има майстори, невъзстановени на работа, не са подписани допълнителните трудови възнаграждения след въвеждането на новата минимална заплата. Директорът на „Етъра“ Г. Христов може да е щастлив, че има такъв работодател като кмета, който е готов да разговоря

със синдикатите, да мисли за самофинансирането на комплекса, да разговаря с всеки един от засегнатите майстори. В понеделник кръглата маса мина като процедура и консултация, във вторник кметът е имал последен разговор в МОНК, готви се списък на работещите в „Етъра“, където всеки собственооръчно ще декларира синдикалната си принадлежност и се очаква второ заседание.

Цял живот меценат и дарител, неподмамен от суетата и позата

Отидеш ли му на гости, приказките нямат край. И все черпи. Приседне ли на любимото си легло, в присвитите му очи под сивото таке припламват глъбови светлинки, носът му леко се изгърбя, слабият му врат се накланя напред, а дългите му пръсти от време на време се свиват в юмрук. Такива хора трудно можеш да спреш, ако са решили нещо.

А Ботьо Баракос е правил толкова добри неща. Сигурно е имал какво да вземе още от баща си - кърджията, който обикалял страната и от малък починал да дава. Знанията си, идеите си, парите си, енергията си, защото и сега тича подир неизвестното и красивото до задъхване, и все с приятели.

Още 14-годишен е бояджия във фабриката „Орел“ и скоро става майстор, после на своя глава и почти без пари пътува до Белград, Будапеща, Берлин, Лайпциг, Дрезден, Виена, Регенсбург... В мечтите му София е само гара по пътя за Америка, към която се стреми от юношеското си, но идва войната и той засяда тук като предприемчив търговец на бои и химикали. Търговец с късмет, защото конюнктурата бързо го прави богат и шедр, но не и прахосник. Знае добре откъде е тръгнал и още по-добре какво иска.

Странно, но не и невъзможно: будният търговец умело си върши сделките, но в душата си остава рицар на доброто и красотата. Приятелството с хората на изкуството го кара да изкупува техни творби и да сложи началото на своя колекция, после да превърне жилището си в център за общуване с тях. По негова идея се създава Обществото за култура и изкуство

през август 1934 г., което търси и намира оригинални начини за побратимяване на народите чрез техните творци и произведенията им. Така чрез него възниква първият камерен симфоничен оркестър в България с диригент Асен Найденов и първата истинска художествена галерия, така с негови средства и подкрепа започват трайно художествено животно Софийският драматичен театър на Борис Денизов, хорът и оркестърът „Кавал“ под ръководството на Атанас Маргаритов, чиито прояви най-често са благотворителни. Така много писатели, журналисти, художници, музиканти, артисти се налагат като имена до яко то рамо на мецената Баракос. Така прохажда и идеята за „Кораба на изкуствата“, в чието „учредяване“ участват и много руски, полски, румънски артисти, също подпомагани от него.

Арестът и 5-те години в затвора по делото срещу Трайчо Костов преобръщат съдбата и меценатската дейност на Баракос, но не смачкват духа му. Той почва живота си отначало като бедняк и бързо успява да създаде галерия на вр. Урвич, а после пренася част от нея в родното си село... И я дарява на Габрово... Без да се промени към хората, без да изневери на приятелите си, макар че някои са го забравяли! Какъв е той и сега като стопанин на родната си къща в с. Източник, където се усмива на света като библейски мъдрец - „непоколебим в шастиято, твърд в решенията си, последователен в това, което смята за искрено и справедливо, изпълнен с жива вяра“ (проф. Жорж Нурижан).

Не съм сам, непрекъснато живея със спомените

Може да не е бил най-способният, може да не е бил непременно и най-очарователният. Но станал. Ботьо Баракос бил роден да сродява хората, усетил навреме това и му вярвали мнозина. Станали му приятели. Търговецът разбирал цените на боите, химикалите и машините, но още по-добре - цената на приятелството и магията на литературата и изкуството.

Аз имам много приятели - спомня си той, - но ако започна да ги изброявам, сигурно ще пропусна някого. Все пак най-отпред ще спомена проф. Жорж Нурижан - благороден и ерудиран човек, който владееше чудесно много езици, а между тях и българския. Не случайно и сега историята на италианската литература се изучава по негов учебник. Освен Нурижан ще спомена скулптора Марко Марков, с когото сме

живели заедно, писателите Трифон Кунев и Константин Петканов, музикантите Асен Найденов, Атанас Маргаритов и Владимир Аврамов, журналиста Петко Тихолов и други негови колеги. Бях близък също тъй с Илка Попова, Мими Балканска, Иван Димов, Константин Кисимов, Иван Станев, Лиляна Барева, Борис Ганчев. Почти всички артисти ми бяха приятели.

Рядко имаше човек от културните среди, който да не беше близък с мене. Аз ги чувствах приятели и вярвам, че и те са ме чувствали така. В Русия, Финландия, Франция и други страни също имам много другари, с които си пишехме.

Даже и сега си кореспондирам с някои от тях, но парите вече не стигат за много писма. Живея със спомените за тях. Затова не съм сам.

„Сега бремето пада върху габровци“

1 < за фантастична работа, обаче аз им отвръщам, че самият наш живот е една вселена. Айнщайн казва, че много е важно знанието, но още по-важно е въображението. Без него човек не може да просперира.

- Тогава ли, през 1945-46 година, бяха най-щастливите мигове в живота Ви?

- Да, точно тогава. Дружеството имаше за главна цел да построи „Кораба на изкуствата“, а това налагаше да популяризира идеята в културните и научни кръгове чрез писатели, артисти и музикални изпълнители. Много бях щастлив тогава. Работата потръгна и се очертаваше бляскаво бъдеще, бяхме започнали да създаваме центрове на това общество и в други европейски столици и... изведнъж дойде краят. Арестувахме ме и всичко рухна. Когато се завърнах, заварих само един зидове. А повечето от длъжниците ми бяха емигрирали.

Моята дейност беше такава, че трябваше по-скоро да ме наградят, а стана обратно. Нимах никакво отношение към процеса срещу Трайчо Костов и хората около него. Аз не се занимавах с политика. Да бяха ми дали всички богатства на света или пък насали да ме караха - пак не бих развил такава дейност, предателска. Тогава симпатизирах на идеята за справедливост и братство между хората, обаче на практика нищо подобно не стана. Оказа се съвсем друго, започна избиването на невинни и т.н.

- Но защо не се озлобих-

те както мнозина?

- Аз поначало не се отчайвам. Тъй съм устроен. Може да ми бъде мъчно на някого поради някаква несправедливост, но отчаянието е излишно. Ръководя се от максималта, че човек винаги трябва да бъде вдъхновен. Както казваше един голям писател: ако си загубил имот - малко си загубил, ако си загубил вяра - много си загубил, ако си загубил смелост - всичко си загубил.

- Защо маршрутите на живота Ви започна с родното село и накрая пак се върна към него?

Док за кораба му още няма, но един ден...

Майката на гартията - портрет от Андрей Николов

31 август 1945 г. не е отбелязан в културната история на България, но тази грешка сигурно ще бъде поправена. Именно тогава по идея на Ботьо Баракос се създава уникалното Обществото за култура и изкуство, което в дните на наивен ентузиазъм и агитки се устремява към нещо истинско и непреходно - да подпомага обшуването на народите чрез хората на изкуство, чрез техните творби. Дори сега, след половин век, някои от ценителите на това „странно“ дружество изглеждат причудливи

и смели. Но повечето от тях показват, че Ботьо Баракос и другите му съоснователи са имали редкия усет за същинските ценности в духовния живот и ролята им в живота на човека. Дружеството се стреми не само да обединява талантливи прогресивни творци и да популяризира изкуствата им по цял свят. То иска да създаде модерен камерен оркестър, какъвто дотогава няма, да уреди постоянна художествена галерия, да построи монумент на българското изкуство, да издава месечно списание на няколко езика, да организира трудово-кооперативно общество на изкуствата. Въпреки че дружеството скоро рухва в желаната клетка на тоталитарния режим, повечето от тези цели се осъществяват. Но най-оригиналната идея - за „Кораб на изкуствата“ с неговите първокласни сцени, концертни салони и изложбени зали, с неговите маршрути по пристанищата на Стария и Новия свят - остава мечта. Като неправим оптимист обаче Ботьо Баракос се надява, че ще дойдат по-добри времена и неговият кораб ще тръгне по моретата и океаните, за да разнася навсякъде добро и красота.

- Не смятам, че това е случайно, необмислено. Напротив, аз винаги съм се стремил към това, което ме е привличало. Отидох в София, за да отпътувам за Америка, но войната ми попречи. Това, което стана цел на живота ми - да популяризирам изкуството си и да подпомагам творците, аз го постигнах отчасти в София и на Урвич. Но тъй като много от него беше ограбено, реших да направя една галерия в родното си село. Ако бях останал на Урвич, много от нещата щях да поверя на културно-просветното дружество на габровската колония, обаче реших да не се раздявам и да събера всичко на едно място. Щеше да стане хубава малка галерия в училището. Но вече се краде. Приходящите в Източник са хора с ниска култура и не разбират какво правят.

- Вече изживяхте колебанията си и дарявате почти всичко на художествената галерия „Христо Цокев“ в Габрово. Убеден ли сте, че тази крачка е най-вярната?

- Да. Габрово е голям град, има добри духовни водачи и аз имам пълно доверие в тях, пък и в бъдещето на културата тук. Така запазеното богатство ще бъде на сигурно място и до него ще имат достъп много повече хора.

- Е, сега олекна ли Ви?

- Сега ми е по-леко. Сега бремето пада върху вас, габровците.

- Колекцията Ви съдържа неща с голяма художествена стойност, достойни за всяка добра галерия. Кой от

тях цените най-много?

- Портретите на Христо Ботев и на Юлия Вревска, както и фигурата „Зарезан“ („Бакхус“). Бях поръчал и други, но изработването им се забави. Разбира се, няма спор, че най-ценното тук са работите на Васил Стоилов и Йордан Гешев - от живописата, и на Андрей Николов, проф. Марко Марков и Кирил Янев - от скулптурата. Който разбира от изкуство, ще се убеди в това.

- Сега отново живеете в Източник, но сам. Всеки ден отивате в гората и се връщате с цветя и наръч дърва, а после почивате и четете, четете. Не е ли това самота?

- Аз не чувствам самота. Значителна част от живота ми е преминал в големия град, в шум и бурни преживявания, а после сред дивата природа на Урвич. Сега отново съм в родното си място, сред селяните си, но най-вече в горите и по поляните и не ми е скучно. Аз уважавам и почитам природата, защото тя е нашето начало и нашият край.

- Г-н Баракос, Вие сте живели като заможен човек, но познавате и бедността, особено след излизането от затвора. Кое е истинското богатство според препатилния човек?

- Няма нищо по-хубаво от здравето и от духовния живот на човека. Който се стреми към веществени блага, той не постига нищо. Човек трябва да се стреми към нещо по-възвишено, по-безкрайно. Имената на Есхил, Софокъл, Еврипид, Сократ са вечни, понеже са сътворили нещо за хората.

Прозрението на Бай Илия

Да пишеш за „белязан“?

По-добре си мълчи. Но това никога не е прилягало на бай Илия Габровски. След като Ботьо Баракос преживява кошмара на петте си години в килиите на ДС и затвора, а после работи като каменар на Витоша и се оттегля от шумния град на вр. Урвич, бай Илия е единственият, който напомня на габровци за мечтателя от Източник. В броя на в. „Балканско знаме“ от 11 май 1979 година той отпечатва очерк за Ботьо Баракос, където разказва необикновения му живот.

И нищо чудно. Чист човек и родолюбец като бай Илия още преди петнадесетина години бе успял да усети непереходното в личността на големия романтик и да го постави в златния списък на благодетелите при Радион Умников и Пенчо Ралчев, д-р Никола Василиади и Пенчо Семов. Така той изпревари всички ни.

Да обичаш съселяните си, но не на думи

Ботьо Баракос е може би единственият българин, който е изразил признателността си към своя учител не само с доброта и прилежание, но и с... паметник. По негова поръчка скулпторът Кирил Анев изваява бюст на учителя Калчо Коляров - човека, който е формирал възгледите на младежа и го е насочил към света на изкуството.

Пак със средства на Баракос на същото място - пред читалището в Източник, е поставена паметна плоча с релеф като израз на признанието към загиналите през войните мъже от селото. Но неотдавна бронзовият образ на учителя и релефът бяха похитени от крадци. Това бе един от походите за последното дарителско решение на Баракос, с което вандализмът вече стана невъзможна.

Трите малки царства на духа

Още като юноша Ботьо Баракос мечтае да опита късмета си в Америка. Но мечтата му пропада. По-малката и по-бедна София му заменя страната на небостъргачите. Тук забогателият търговец заживява в хотел „България“ и събира в „дома“ си цветята на столицата. Бил направил три бурета с по 12 канелки, всеки си имал „своя“ и пълнел чашата според вкуса си: из-

бирал или сливова ракия, или „букек“ от старопланински билки и пиел колкото му душа иска. Иван Димов и Константин Кисимов обичали да се почерпват повече, с по няколко чаши. Но пияни не много. Опилият ги по-скоро атмосферата и приятелството, духът на разговорите.

После години наред меценатът живее в къща крепост на вр. Урвич, където ветро-

вете и дивата природа му дават куража да бъде още по-силен и добър и изострят чувството му за красота.

Сега Б. Баракос живее пак в родната си къща в Източник, но сам, без починалите или разпръснати се роднини. Голямата сграда с хубав двор още от входа посреща всеки със зеленина, в която се гуши релефът на Сократ. А качи ли се по-

стрънните й стълби, гостът попада в просторни соби с две хубави камини и потъва в купича от стари вещи, албуми, снимки и книги, книги...

А какво става в душата на стопанина, който разгръща монографиите за Рембранд и Андрей Николов, легендата за Орфей и книгите на Трифон Кунев и Константин Петканов, не е трудно да се отгатне.

„Сократ“ - релеф от Кирил Анев.

Страницата подготви Петър ЦОКЕВ